



Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/Juni 2021
Institution	Rybners Tekniske Gymnasium
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Idehistorie B
Lærer(e)	David Pedersen
Hold	3E

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Intro til faget
Titel 2	Bæredygtighed
Titel 3	De Lange Linjer i verdenshistorien
Titel 4	Krig og DIO
Titel 5	Den industrielle revolution I England
Titel 6	Vikingetiden
Titel 7	Metodisk introduktion
Titel 8	Køn
Titel 9	Europas nye imperier
Titel 10	Ideer og teknologi i den moderne stat
Titel 11	Teknologi og kultur fra lokal til global
Titel 12	
Titel 13	



--	--



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Intro til faget
Indhold	<p>Præsentation af fagets kerneområder: Idehistorie, teknologihistorie og almen historie ved eksemplet lykkebegrebet. Lykkepillen som teknologi, lykkepillens historie, lykkebegrebet. Ethiske diskussioner i forbindelse med lykkepiller.</p> <p>Alex Young Pedersen, Casper Andersen, Jakob Bek-Thomsen: ”Idehistorie”, systime A/S, første udgivelse 2018</p> <p>Kapitel 1.0 Idehistorie som fag</p> <ul style="list-style-type: none">- 1.1 idehistoriens genstandsfelt <p>Kapitel 2.0: Idehistoriske tilgange</p> <ul style="list-style-type: none">- 2.1 Teknologihistorie- 2.1 Idehistorie <p>Ovenstående materiale er introduktion til ANT og SCOT-analysen.</p> <p>Trekassemodellen: Kapitlet 1.3 Teknologianalyse, <i>Teknologihistorie</i>, systime</p> <p>Anvendt litteratur: Hvad står dit lykkebarometer på i dag? Information 2008 Lykkepiller (Anti-depressiva) , Faktalink, https://faktalink.dk/titelliste/lykkepiller00 Aristoteles: Det gode liv Sjæl og legeme og Biologisk determinisme, i: Teknologifilosofi af Karl Aage Kirkegaard, Erhvervsskolernes forlag, 2005, s. 31-35</p> <p>Kernestof: forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab</p>
Omfang	Uge 30 – 35
Særlige fokuspunk-	demonstrere viden om fagets identitet og metoder



ter	
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, Gruppearbejde



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Bæredygtighed
Indhold	<p>DR 2 dokumentar: <i>Havet sletter alle spor</i> (45 min. om grindstedværket) Hvem skal betale, forureningen i dag? Dumpning i havet af affaldet, Artikel om Grindstedværket ANT-metode: Aktør-netværkteori (mind-map)</p> <p>Elevoplæg om de store teknologikatastrofer: Titanic, Fukushima, Tjernobyl m.fl</p> <p>Alex Young Pedersen, Casper Andersen, Jakob Bek-Thomsen: "<i>Idehistorie</i>", systime A/S, første udgivelse 2018 Kapitel 12 Bæredygtighed</p> <p>"Hvad er bæredygtighed" https://etisk-handel.dk/begreber/baeredygtighed/ "Forurener dit tøj?" https://heleverdeniskole.dk/forurener-dit-toej/</p> <p>DR 1 Dokumentar: <i>Søren Ryge: Far, mor og børn: Far, mor og børn (2)</i></p> <p>Weekendavisen 05.02.16: "<i>Planetforstyrrende adfærd</i>"</p> <p>Kernestof: erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi</p>
Omfang	Uge 36 - 41
Særlige fokuspunkter	behandle problemstillinger i samspil med andre fag analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ gruppearbejde/

[Retur til forside](#)



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Fra oldtiden til i dag
Indhold	<p>Materiale: Allan Ahle mfl.: <i>Verdenshistorisk Oversigt</i>, side 7-83, systime, 2006-10</p> <p><i>Opdagelsernes historie fra antikken til i dag</i>, Tandem Forlag 2008</p> <p>Verdenshistorien i 7 perioder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Forhistorisk tid (Opdagelsernes historie s. 6 – 12)• Oldtid (Opdagelsernes historie s.13-27)• Middelalder (Opdagelsernes historie s.28-37)• Renæssancen (Opdagelsernes historie s.38-41)• Oplysningstiden (Opdagelsernes historie s.42-47)• Den industrielle revolution (Opdagelsernes historie s.48-61)• Industrisamfundet (Opdagelsernes historie s.66-73)• Moderne tid (Opdagelsernes historie s.76-91) <p>Fremlæggelse om en periode med fokus på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Idéhistorien• Teknologihistorien• Den almene historie - herunder Danmarkshistorien• Kildekritik <p>Uge 43: Introduktion til emnet + vise video med verdenshistorisk overblik +</p> <p>Uge 45-51: Fremlæggelser og supplerende information (inkl. evt. nye videoklip eller lignende), dybdegående spørgsmål og klassediskussioner. Supplerende selvstændigt arbejde.</p> <p>DR 1 dokumentar: "<i>Historien om Danmark</i>" episoderne 4,6,7,8,9,10</p> <p>Kernestof: idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag</p>
Omfang	Uge 43 - 51
Særlige fokus-	redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslin-



punkter	jer og begivenheder fra oldtiden til i dag
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/projektarbejdsform/

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Krig og DIO
Indhold	<p>Brainstorm over krig og etik</p> <p>Spillefilmen Armadillo http://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=3&page=1&pageSize=6&search=titel:%20Armadillo&orderby=title&SearchID=4e4f6588-a1ed-4bbc-8eae-6303aaa08d89&index=1</p> <p>Etiske begreber og teori: Etikken; Peter Singer og Peter Kemp Aristoteles Kant Bentham</p> <p>Videnskab.dk d. 15.04.18: <i>Kan vi lære robotter at handle etisk i krig?</i> https://videnskab.dk/teknologi-innovation/kan-vi-laere-robotter-at-handle-etisk-i-krig</p> <p>Verdenserklæringen om menneskerettigheder (kilde fra FN, 1948)</p> <p>Materiale: Zander Hagen: Eksistens og ansvar, kapitel 3</p> <p>Røde Kors: <i>Spørgsmål og svar om krigens regler</i>. https://www.rodekors.dk/vores-arbejde/krigens-regler/faq/geneve-konventionerne</p>



	<p>Eleverne får alle idéhistorielektioner i ugerne 5-6 til at skrive opgave + puljetid + fordybelsestid</p> <p>puljetid, ex på anvendelse</p> <ul style="list-style-type: none">- mindmap, brainstorm, ideudvikling- forarbejde til skrivning af problemformulering til DIO-opgaven- uge 4, skrive udkast til problemformulering → skal godkendes (kan evt gøres i puljetid)- kildekritik, informationssøgning, noter på kilders validitet- noter til gennemgået stof- kap i So-bogen om kilder- intro til formalia om opgaven (So) <p>Kernestof:</p> <p>samspelet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.</p>
Omfang	Uge 1 - 6
Særlige fokuspunkter	<p>analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen</p> <p>sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/skriftligt arbejde/ Besøg på biblioteket Foredrag



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	Den industrielle revolution i England
Indhold	<p>Anvendt materiale:</p> <p>Teknologihistorie af Peder Meyhoff og Peter Mouritsen, <i>Systeme</i>, 2005, s.189 – 214 og s. 156-161.</p> <p>The industrial revolution, af John Watney, Pitkin Guides, 1998.</p> <p>Ford T's storhed og fald, i: <i>Skruen uden ende</i> af H.S. Jensen og H. Nielsen, Erhvervsskolernes forlag, 2005,</p> <p>Bentley, Elizabeth: Vidneudsagn om arbejdsforholdene på en fabrik, ca. 1815. Fra: <i>Øjenvidner til historien</i>. Haase & søns forlag, Finland, 3.udg. 2005.</p> <p>Marx, Karl: Om arbejderen og maskinen, af <i>Det kommunistiske manifest</i> (1848). Fra: Mikkel Guldhammer Sparso: <i>Teknologi og filosofi 1</i>, Systeme 2010.</p> <p>Det viktorianske internet, i: <i>Menneskeskabt</i>, s. 227 – 229.</p> <p>Charles Dickens: <i>Hard Times</i> (1854)</p> <p>Dokumentar: The Industrial Revolution, BBC dokumentary, youtube https://www.youtube.com/watch?v=GYln_S2PVYA</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">· samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab· natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv
Omfang	Uge 8 - 15
Særlige fokus-punkter	analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/projektarbejdsform/



--	--



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	Vikingetiden -
Indhold	<p>Anvendt materiale:</p> <p>DR1: Historien om Danmark: Vikingetiden (3:10)</p> <p>CFU: DR 2: Viking Saga – mod vest, 2006</p> <p>Danmarkshistorien.dk 15.08.19: Historiebrug af vikingetiden https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/historiebrug-af-vikingetiden/</p> <p>Videnskab.dk d. 19.04.15: Vikingetiden begyndte i Ribe https://videnskab.dk/kultur-samfund/vikingetiden-begyndte-i-ribe</p> <p>Vikingetidens ruter https://www.thinglink.com/scene/647735310314110977?buttonSource=viewLimits</p> <p>Sydvestjyske museer: Vadehavet, handlen og vikingetidens Ribe</p> <p>Kernestof: Forskellige tilgange til anvendelse af teknologi, ideer og historie</p>
Omfang	Uge 17, 19, 20, 22
Særlige fokuspunkter	<p>Analysere konkrete problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale</p> <p>Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologier fra det lokale til det globale</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/ besøg på Vikingecenter i Ribe



--	--

Titel 7	Metodisk introduktion
Indhold	<p>Grundbogsmateriale:</p> <p>Alex Young Pedersen, Casper Andersen, Jakob Bek-Thomsen: ”Idehistorie”, systime A/S, første udgivelse 2018</p> <p>Kapitel 1.0 Idehistorie som fag</p> <ul style="list-style-type: none">- 1.1 idehistoriens genstandsfelt <p>Kapitel 2.0: Idehistoriske tilgange</p> <ul style="list-style-type: none">- 2.1 Almen historie- 2.1 Teknologihistorie- 2.1 Idehistorie <p>Kapitel 3.0: Dyb historie</p> <ul style="list-style-type: none">- 3.1 Mennesket – et af de teknologibrugende dyr- 3.2 Menneskets dybe teknologiske historie- 3.3 Mennesket er en kok- 3.4 Den dybe historie i idehistorisk perspektiv <p>Politiken d. 16.10.14: <i>Madlavning gjorde os til mennesker</i></p> <p>CFU: "Våben, hvede og stål" episode 1 fra DR 2 (2013)</p>
Omfang	Uge 33-36
Særlige fokuspunkter	<p>Demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p> <p>Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p> <p>Metodisk bevidsthed</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Klasseundervisning.- Gruppearbejde.



	<ul style="list-style-type: none">- Casearbejde/projektarbejdsform.- Skriftligt arbejde.- Proces- og formidlingsorienterede aktiviteter.
--	--

Titel 8	Køn
Indhold	<p><u>Grundbogmateriale:</u></p> <p>Alex Young Pedersen, Casper Andersen, Jakob Bek-Thomsen: <i>Idebistorie</i>, systime A/S, første udgivelse 2018</p> <p>Kapitel 4.0 perspektiver på køn og teknologi</p> <ul style="list-style-type: none">- 4.1 Kønsteori- 4.3 Mere teknologi lig med mere frihed?- Kilde: Professor Saxtorphs mindretalsudtalelse, 1894 <p>Carl Bryld: Danmark – <i>tider og temaer</i>, systime: Kapitel 8 Det moderne velfærdssamfund:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kvindernes vej mod ligestilling- En kulturel og seksuel revolution- Det brogede ungdomsoprør <p><u>Andet materiale:</u></p> <p>Historielab: Køn i reklamer før og nu</p> <p>Danmarkshistorien.dk: Sædelighedsfejden</p> <p>Gyldendal samfundsfagsportalen: To indgangsvinkler til køn</p> <p>Samfundsfag systime: 9.5 kultur og køn</p> <p>De efterfølgende tre uger har fokuseret på elev-casearbejde i forbindelse med, at eleverne gruppevist har skulle finde/formulere en indgangsvinkel til emnet køn. Dette har endt ud i fremlæggelser.</p>
Omfang	Uge 38-45



Særlige fokuspunkter	<p>Her med fokus på køn og teknologi gennem historien:</p> <p>Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale</p> <p>—</p> <p>Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen</p> <p>Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens</p> <p>Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale</p> <p>Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Klasseundervisning.- Gruppearbejde.- Casearbejde/projektarbejdsform.- Skriftligt arbejde.- Proces- og formidlingsorienterede aktiviteter.
Titel 9	Europas nye imperier



Indhold	<p><u>Grundbogmateriale:</u> Alex Young Pedersen, Casper Andersen, Jakob Bek-Thomsen: <i>Idebistorie</i>, systime A/S, første udgivelse 2018</p> <p>Kapitel 5.0 Europas nye imperier</p> <ul style="list-style-type: none">• 5.1 Opdagelsen af havet• 5.2 Havet og ideerne• 5.3 Spanierne i Amerika• Kildetekst: Statsminister Lars Løkke Rasmussens tale ved Transfer Day på St. Croix, 31. marts 2017 <p>Dokumentarfilm:</p> <ul style="list-style-type: none">• CFU: Plyndringens tidsalder, DR 2, 2012• CFU: "Våben, hvede og stål" episode 2 fra DR 2 (2013) <p>Youtube.com:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dansk vestindien – historien kort fortalt (Rigsarkivet) <p>Syskind: Industrialiseringsprocessen</p> <p>Grundbog: I-bog: Carl Johan Bryld: <i>Verdenshistorie – til bhx</i>, Systime A/S. 2011</p> <p><u>Kap. 3 + kapitel 9:</u> Følgende afsnit fra kapitel 3 og 9 i bogen er blevet læst:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kina underlægges imperialismen- Imperierne i Asien- Afkoloniseringens faser: Asien 1945-1954- Afkoloniseringens faser: Afrika 1956-1966- De internationale magtforhold- At skabe en nation- Det svære demokrati
Omfang	Uge 46-3
Særlige fokuspunkter	<p>Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale</p> <p>Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen</p> <p>Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens</p>



	<p>Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskellige skelligartede historisk materiale</p> <p>Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Klasseundervisning.- Gruppearbejde.- Casearbejde/projektarbejdsform.- Skriftligt arbejde.- Proces- og formidlingsorienterede aktiviteter.
Titel 10	Ideer og teknologi i den moderne stat
Indhold	<p><u>Grundbogmateriale:</u></p> <p>Alex Young Pedersen, Casper Andersen, Jakob Bek-Thomsen: <i>Idehistorie</i>, systime A/S, første udgivelse 2018</p> <p>Kapitel 6.0 Ideer og teknologi i den moderne stat</p> <ul style="list-style-type: none">• 6.1 Den moderne territorialstats kendetegn• 6.2 Når staten fejler• 6.3 Kritikerne af Scotts blik på staten <p>- Gruppearbejde og fremlæggelse af selvvalgte teknologier, som eleverne afprøvede Scotts model på.</p> <p>Dokumentar: DR1: ”Manipulator – Nudging”</p>
Omfang	Uge 3-4
Særlige fokuspunkter	<p>Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale</p> <p>Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation,</p>



	<p>herunder vekselvirkning med naturen</p> <p>Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens</p> <p>Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale</p> <p>Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Klasseundervisning.- Gruppearbejde.- Casearbejde/projektarbejdsform.- Skriftligt arbejde.- Proces- og formidlingsorienterede aktiviteter.

Titel 11	Teknologi og kultur fra lokal til global
Indhold	<p><u>Grundbogmateriale:</u></p> <p>Alex Young Pedersen, Casper Andersen, Jakob Bek-Thomsen: <i>Idebistorie</i>, systime A/S, første udgivelse 2018</p> <p>Kapitel 7.0 Teknologi og kultur fra lokal til global</p> <ul style="list-style-type: none">• 7.1 Teknologiens evolution• 7.2 Teknologiens appropriation• 7.3 Teknologien i nyt lys
Omfang	Uge 5-7
Særlige fokuspunkter	Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale



	<p>Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen</p> <p>Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens</p> <p>Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale</p> <p>Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Klasseundervisning.- Gruppearbejde.- Casearbejde/projektarbejdsform.- Skriftligt arbejde.- Proces- og formidlingsorienterede aktiviteter.



--	--